

Til lovforslag nr. L 94. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 22. juni 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om en kommunal og amtskommunal ejendomsværdiskat

(Ejendomsværdiskatteloven)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Clausen, Ejnar, Vanløse,
Poulsen, Ole og J.M., Frederiksberg og
Ældre Sagen.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Mindretallet har følgende kommentarer:

Regeringen har ikke over for mindretallet vist reel vilje til forhandlinger om pinsepakken, og det er dybt beklageligt. Et så vidtrækkende indgreb, som har økonomiske konsekvenser for så mange mennesker og virksomheder, bør gennemføres med et bredt flertal og ikke det snævrere flertal.

Mindretallet hæfter sig ved, at regeringen -

både op til folketingsvalget og i forbindelse med EU-afstemningen - garanterede, at der ikke var behov for et stort indgreb over for det private forbrug. Regeringen fremhævede således ved flere lejligheder, at dansk økonomi var kernesund, og at alle andre meninger var udtryk for »grædekonementalitet«.

Mindretallet ønsker at fremme opsparingen i Danmark, men det skal ikke ske gennem en straffeaktion mod bil- og boligejerne, pensionsopsparerne og dansk erhvervsliv, da det ikke kan begrundes ud fra en analyse af de økonomiske nøgletal.

Der er ikke behov for et indgreb rettet entydigt mod det private forbrug i Danmark. Derimod er der behov for at standse den ukontrollerede vækst i det offentlige forbrug. Det er det offentlige og ikke det private forbrug, som er vokset langt mere, end regeringen har haft som målsætning. Pinsepakken er derfor rent og skært et ideologisk korstog mod det private forbrug.

Pinsepakken er et skridt i den forkerte retning. Trods regeringens løfter i regeringsgrundlaget om at sænke marginalskatten øges det skrå skateloft fra 58 til 59 pct. Hermed bliver det mindre attraktivt at være fleksibel med hensyn til arbejdstid, overtid, mobilitet m.v., og tilskyndelsen til at uddanne og videreuddanne sig mindskes. Danmark vil fortsat have verdens højeste skattetryk, og det vil stadig ikke være særlig attraktivt at komme i arbejde. I dag har hver femte dansker ingen eller næsten ingen tilskyndelse til at gå på arbejde frem for at være på f.eks. dag-

penge. Det ændrer pinsepakken ikke på - tværtimod. Det bliver mindre attraktivt at finde et arbejde frem for at være på dagpenge.

Regeringen vil forbedre betalingsbalancen. Mindretallet kan tilslutte sig den målsætning, men er uenig i, hvordan dette nås. Regeringen går ensidigt efter en begrænsning af det private forbrug, som isoleret set vil mindske importen. Det offentlige forbrug skader også betalingsbalancen, men det er holdt ude af regeringens indgreb.

Samtidig forringes forholdene for danske virksomheder, da pinsepakken lægger yderligere økonomiske og administrative byrder på erhvervslivet. Det svækker konkurrenceevnen, og dermed taber danske virksomheder markedsandele, og eksporten svækkes.

Nedsættelsen af selskabsskatten er taget af bordet, men en række af forringelserne over for erhvervslivet er fortsat indeholdt i regeringens forlig med venstrefløj. Regeringen vil gennemføre finansieringen af selskabsskattelettelsen, men ikke selve lettelsen. Betalingsbalancen kan forbedres markant ved at forbedre erhvervslivets konkurrenceevne, men regeringen vælger desværre at gå den modsatte vej og pålægge erhvervslivet nye byrder og omkostninger.

Regeringen vil også forbedre den private opsparing, men gør det modsatte. Forringelser for indbetalinger til kapitalpension, forøgelse af beskatningen af positiv nettokapitalindkomst, stigning i realrenteafgiften og skat på pensionsopsparingernes aktieafkast forøger ikke tilskyndelsen til at spare op - tværtimod.

Regeringen vil forebygge overophedning på arbejdsmarkedet, men pinsepakken tager slet ikke fat på arbejdsmarkedspolitikken. Tværtimod er forhøjelsen af benzinafgiften, forringelsen af befordringsfradraget samt den nye ejendomsskat med til at hæmme mobiliteten på det danske arbejdsmarked. Det er med til at øge risikoen for flaskehalse på arbejdsmarkedet.

Boligejernes situation bliver markant forringet af pinsepakken, og der må forventes et fald i boligpriserne, hvilket vil gøre mange boligejere insolvente, således at gælden overstiger boligens værdi. Samtidig vil reduktionen af skatteværdien af rentefradraget, de stigende ejendomsskatter og de stigende grønne afgifter betyde en urimelig ekstra belastning af boligejernes økonomi, som kan tvinge mange boligejere til at sælge, selv om de må indkassere et tab ved salget. Re-

geringens straffeaktion mod boligejerne er totalt ubegrundet. Huspriserne er steget kraftigt de senere år, men det skal ses i sammenhæng med et kraftigt fald i perioden 1986-1993. Når der tages højde for den generelle løbende prisudvikling i Danmark, så er boligpriserne i dag på niveau med priserne i 1986. At tale om en uforsvarlig stigning i boligpriserne er derfor forkert.

Venstre og Det Konservative Folkeparti afviser pinsepakken og betragter regeringens forlig med SF og Enhedslisten som en dybt betænkelig venstredrejning i regeringens økonomiske politik, der lægger gift for det brede samarbejde i de kommende år.

Et tredje mindretal (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Mindretallet tilslutter sig det af Venstre og Det Konservative Folkeparti afgivne betænkningssbidrag.

Et fjerde mindretal (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Centrum-Demokraterne har følgende kommentarer:

Regeringen har ikke vist vilje til reelle forhandlinger med Centrum-Demokraterne om pinsepakken. Den egentlige baggrund for det økonomiske indgreb var ønsket om at styrke betalingsbalancen og undgå overophedning af økonomien. Centrum-Demokraterne støtter en tilpasning af økonomien, men må tage skarp afstand fra de midler, regeringen tager i anvendelse, herunder den omfordelingspolitik, der gennemføres, og som Centrum-Demokraterne finder unødvendig for at nå indgrebets egentlige mål.

For det første er Centrum-Demokraterne grundlæggende imod pinsepakkens omfattende forringelser for boligejerne. Regeringens lovforslag vil blandt andet hæve lejeværdien betydeligt og afskaffe standardfradraget for huse samt erstatte lejeværdien med et nyt begreb, »ejendomsværdiskat«. Centrum-Demokraterne ser hverken nogen grund til at omdøbe lejeværdien eller lave den om til en kommunal skat. Dertil

kommer lovforslaget om den kraftige udhuling af rentefradraget og forhøjelser af de grønne afgifter. Samlet vil forringelsen for boligejerne medføre faldende huspriser, skabe usikkerhed for boligejerne og betyde en risiko for, at folk må gå fra hus og hjem. Som boligejer bliver man ramt ikke én, men fire gange. Man skal betale mere for sit hjem. Man skal betale mere for at varme hjemmet op. Man skal betale mere for at spare op til pension. Og man skal betale mere for at køre på arbejde og tjene de penge, der skal få det hele til at løbe rundt.

For det andet er Centrum-Demokraterne imod lovforslagene, der fordyrer persontransporten ved at sætte bilpriserne i vejret, øge afgiften på benzin og udhule befordringsfradraget. Centrum-Demokraterne er imod lovforslagene, der forringer mobiliteten på arbejdsmarkedet, forringer vilkårene for at bo i landdistrikterne og er et slag mod børnefamilier, hvor bilen er en afgørende faktor i dagligdagen.

For det tredje ønsker Centrum-Demokraterne ikke at medvirke til den straffeaktion mod pensionsopsparene, som regeringen lægger op til. Der er mange måder at få folk til at spare op på i stedet for at forbruge. Men der er ingen tvivl om, at regeringen har valgt straffemetoden frem for belønningsmetoden. Centrum-Demokraterne er imod, at udspillet fjerner incitamentet til at spare op på kapitalpension, blandt andet ved at man ikke længere kan trække sit pensionsindskud fra i topskatten. Centrum-Demokraterne er imod en øget beskatning af renteindtægter (positiv nettokapitalindkomst) og en stigning i realrenteafgiften.

For det fjerde er Centrum-Demokraterne imod den foreslåede model for skattelettelser til lavtlønnede. Denne del af skatteomlægningen har intet at gøre med ønsket om at dæmpe forbruget, men er ren omfordeling. Centrum-Demokraterne foretrækker et jobfradrag, der også giver skattelettelser til de lavtlønnede, men som først og fremmest er begrundet i, at der skal skabes nye job. Effekten af jobfradraget er samtidig, at det bedre kan betale sig at gå på arbejde for lavtlønnede frem for at være passiv på en overførselsindkomst. Regeringens skattelettelser skaber ikke nye job og ændrer ikke tilstrækkeligt incitamentet til at gå i arbejde for dem med de laveste indkomster. Der er tale om skattelettelser for skattelettelsernes skyld - i hvert fald sammenlignet med et målrettet jobfradrag, som vis-

mændene blandt mange andre har bakket op. Centrum-Demokraterne afviser endvidere, at det skrå skatteloft forhøjes. Det er en tilbagevendende til højere marginalsatser med de kendte negative effekter for arbejdstilskyndelsen til følge.

For det femte er Centrum-Demokraterne imod en sammenlægning af arbejdsmarkedsfondene. Dermed fjernes sammenhængen mellem satserne på arbejdsmarkedsbidraget og ledighedsgraden. Centrum-Demokraterne ser lovforslaget herom som et brud på det løfte, der blev givet til befolkningen ved arbejdsmarkedsbidragets indførelse, om, at lavere arbejdsløshed skulle medføre lavere arbejdsmarkedsbidrag.

For det sjette er Centrum-Demokraterne imod at gøre den midlertidige pensionsopsparing til ATP på 1 procent permanent. Centrum-Demokraterne kan heller ikke støtte, at størrelsen på udbetalingen bliver ens for alle, uanset hvor meget man har indbetalt. Dermed omdannes den midlertidige pensionsopsparing til ATP til en decideret skat, og det bliver meningsløst og misvisende at kalde opkrævningen for opsparing.

For det syvende mener Centrum-Demokraterne, at det er urimeligt at gennemføre strammingerne for erhvervslevet, tilmed uden at nedsætte selskabsskatten som planlagt. Det er en forfejlet politik at pålægge det danske erhvervsliv nye byrder i en situation, hvor det er betalingsbalancen, der skranter, og der netop derfor burde føres erhvervsfremmende politik. En forbedring af konkurrenceevnen ville have medført en forbedring af betalingsbalancen, og regeringen kunne på den måde have undgået de kraftige forværringer for bolig- og bilejerne.

Omkring de ændrede regler for succession er det Centrum-Demokraternes opfattelse, at det ville have været formålstjenligt og klædeligt for regeringen at afvente færdiggørelsen af generationsskifteudvalgets arbejde. Lovændringen ville på den måde være sikret en grundig behandling.

Centrum-Demokraterne betragter pinsepakken som en venstredrejning af dansk politik, der fjerner regeringen fra midterkursen, som er afgørende for tryk og stabilitet i det danske samfund.

Et femte mindretal (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Fremskridtspartiet har gennem de seneste 10 år kontinuerligt stillet lovforslag om at få den komplet urimelige lejeværdibeskatning fjernet. Forud for sidste folketingsvalg den 11. marts 1998 var der 98 mandater i Folketinget bag dette ønske. Imidlertid valgte vælgerne at afgive deres stemmer, således at vi ikke fik 90 mandaters flertal bag dette synspunkt. Til gengæld gav vælgerne mandat til en fortsat socialdemokratisk styret regering. Den har erkendt, at lejeværdibeskatningen teknisk og argumentationsmæssigt ikke var værd at samle på længere. Derfor ophæves lejeværdibeskatningen, men til gengæld indføres der en ny ejendomsværdiskat. For at gøre ondt værre så vil den nye skat give et højere provenu til de offentlige kasser, og de offentlige myndigheder vil fremover have en ny skatte-skrue over for befolkningen.

Lejeværdien skulle have været afskaffet over en årrække, og det manglende provenu skulle findes gennem besparelser. Boligejerne i Danmark betaler i forvejen urimeligt meget i skat. Med nærværende lovforslag bliver det endnu mere kostbart at være boligejer. Vi håber i Fremskridtspartiet, at mange af dem, der afgav stemme på liste A, vil få røde ører, når de på girokortet oplever konsekvensen af deres stemmeafgivelse.

Et *sjette mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Lovforslaget er en del af den samlede pinse-pakke, som Kristeligt Folkeparti stemmer imod.

Kristeligt Folkeparti kan ikke gå ind for, at beskatningen af kommende ejere skærpes ved indførelse af en kommunal ejendomsværdiskat.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med, at boligejerne desuden rammes uforholdsmæssigt hårdt af en reduktion af rentefradraget.

Kristeligt Folkeparti undlader at stemme til de stillede ændringsforslag, idet de ikke medfører en forbedring af gældende lovgivning på området.

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, RV, EL og FP):

Til § 7

1) I 2. pkt. ændres »ejendom« til: »selvstændig lejlighed«.

Til § 15

2) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Afgår en person ved døden, anses foreløbige betalinger af ejendomsværdiskat, som forfaldt før dødsfaldet, for endelige for af-døde for det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted. Er der ikke sket betaling af foreløbig ejendomsværdiskat efter 1. pkt., finder reglerne om hæftelse m.v. i dødsboskattelovens § 88, stk. 1-3 og 5, tilsvarende anvendelse. For krav ved-rørende skyldig ejendomsværdiskat for indkomstår, der ligger forud for det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, finder reglerne om efterbetaling og hæftelse m.v. i dødsboskat- telovens § 87, stk. 1-3 og 5, og § 88, stk. 1-3 og 5, tilsvarende anvendelse.«

Til § 16

3) I *stk. 1* indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»I tilfælde omfattet af § 15, stk. 2, finder 1. og 2. pkt. tilsvarende anvendelse.«

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-3

Provenumæssige konsekvenser

Ændringsforslagene skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser

Ændringsforslagene har ingen nævneværdige administrative konsekvenser.

Ad nr. 1

De ejendomstyper, der udløser nedslag efter § 7, er de samme ejendomstyper, der i dag giver adgang til standardfradrag efter ligningslovens § 15 J. Det præciseres derfor, at nedslag maksimalt kan udgøre 1.200 kr. pr. selvstændig lejlighed, således at familier i tofamilieshuse får hver sit nedslag, ligesom standardfradraget i dag gives pr. selvstændig lejlighed i tofamilieshuse.

Ad nr. 2

Dødsboskattelovens regler for beskatning af dødsboer regulerer ikke behandlingen af ejendomsskatter, herunder ejendomsværdiskatten, ved ejerens dødsfald.

Der foreslås derfor en regel, hvorefter afdødes foreløbige betalinger af ejendomsværdiskat, som forfaldt før dødsfaldet, anses for endelige for det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted. Der foretages således i ingen situationer en afsluttende ansættelse af ejendomsværdiskatten for dødsåret. Denne løsning har afgørende administrative fordele.

Såfremt der skulle ske en afsluttende ansættelse af ejendomsværdiskatten, ville man i mange tilfælde, hvor der i øvrigt efter dødsboskattelovens regler ikke sker en afsluttende ansættelse af afdødes indkomst, alligevel skulle foretage en sådan ansættelse. Dette ville være tilfældet, hvor afdøde var fyldt 67 år, og hvor der derfor skulle gives et indkomstafhængigt nedslag i ejendomsværdiskatten. Skattemyndighedernes administrative ressourceanvendelse ved udarbejdelsen af den endelige ansættelse ville ikke stå mål med de meget beskedne - om overhovedet nogen - reguleringer af ejendomsværdiskatten, som en sådan ville give anledning til. Dødsboskatteloven minimerer de situationer, hvor der er behov for en afsluttende ansættelse for afdøde. En endelighedsbestemmelse, for så vidt angår ejendomsværdiskatten, betyder, at denne forenkling ikke fortabes.

For dødsboer, der ikke er fritaget for beskatning, foretages en afsluttende skatteansættelse af indkomsten i hele bobeskatningsperioden. Afdødes og dødsboets skattepligtige indkomst opgøres under ét for perioden fra udløbet af afdødes sidste indkomstår forud for dødsfaldet til og med skæringsdagen i boopgørelsen. En afsluttende ansættelse af ejendomsværdiskatten forudsætter imidlertid en særskilt, periodiseret opgørelse af afdødes indkomst i de tilfælde, hvor afdøde var fyldt 67 år - idet der i disse tilfælde gives et indkomstafhængigt nedslag i ejendomsværdiskatten. Der betales kun ejendomsværdiskat indtil dødsfaldet, hvorfor den relevante indkomst ved beregningen af nedslag kun er afdødes indkomst. Denne indkomst opgøres imidlertid som nævnt ikke særskilt i dødsboer, der beskattes, hvorfor en endelig ejendomsværdiskat i princippet ikke vil kunne beregnes. Ved endelighedsbestemmelsen undgås dette problem.

Er der ikke sket betaling af foreløbig ejendomsværdiskat, der er forfalden før dødsfaldet, foreslås det, at der hæftes for denne skat efter dødsboskattelovens regler om hæftelse. I bestemmelsens 2. punktum henvises derfor til hæftelsesreglerne i dødsboskattelovens § 88.

Bestemmelsens sidste punktum finder anvendelse, hvis det konstateres, at afdøde har betalt for lidt i ejendomsværdiskat i det indkomstår, der ligger forud for det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted. Det foreslås, at efterbetaling og hæftelse i disse tilfælde sker efter reglerne herom i dødsboskattelovens §§ 87 og 88.

Dette betyder, at såfremt dødsfaldet finder sted, inden der er foretaget en ansættelse af ejendomsværdiskatten eller en eventuel efterfølgende ændret ansættelse heraf og fremsat eventuelt krav om efterbetaling, opgøres efterbetalingskravet efter de almindelige regler for fremsættelse af krav vedrørende personlige skatter i dødsboskattelovens § 87.

Efterbetalingskravet skal være fremsat over for den eller dem, der hæfter for krav mod afdøde, senest tre måneder efter, at skattemyndighederne har modtaget en opgørelse over afdødes aktiver og passiver på dødsdagen. I boer, der er udleveret til den efterlevende ægtefælle efter dødsboskiftelovens § 22 (»150.000 kr.s-reglen«), og hvor der derfor ikke foreligger en opgørelse over afdødes aktiver og passiver ved dødsfaldet, regnes fristen på tre måneder dog fra meddelelsen herom.

Skattemyndighederne kan anmode om yderligere oplysninger vedrørende afdødes aktiver og passiver, og såfremt boet m.v. ikke er fremkommet med oplysningerne inden for en nærmere fastsat frist, udskydes 3-måneders-fristen således, at den først udløber 2 måneder efter, at skattemyndighederne har modtaget oplysningerne. Reglerne i skattekontrollovens § 6 B, hvorefter skattemyndighederne kan anmode om yderligere oplysninger, anses for tilstrækkelige for at beregne den endelige ejendomsværdiskat, og der foreslås derfor ikke fastsat særskilte regler herom i ejendomsværdiskatteloven. Reglerne om udstedelse af proklama i dødsboer i dødsboskifteloven finder ikke anvendelse over for skattekrav, medmindre kravet er opgjort på tidspunktet for proklamaets udstedelse, jf. dødsboskattelovens § 87, stk. 5. Denne bestemmelse finder tilsvarende anvendelse på ejendomsværdiskat.

For skyldig ejendomsværdiskat foreslås det,

at der hæftes efter reglerne om hæftelse for personlige skatter i dødsboskattelovens § 88.

Dette betyder, at såfremt boet er undergivet skifte, hæfter boet for den skyldige ejendomsværdiskat. Såfremt arvingerne har delt boet uden at sikre sig, at boets gældsposter er afviklet, hæfter arvingerne personligt og solidarisk for gælden.

Er boet uskiftet, påhviler betalingen af afdødes ejendomsværdiskat den efterlevende ægtefælle. Hvis afdøde ud over fællesboet også efterlod sig et særbo, som er skiftet, hæfter særboet og den efterlevende ægtefælle solidarisk for afdødes ejendomsværdiskat. Hvis et uskiftet bo skiftes i den efterlevende ægtefælles levende li-

ve, hæfter boet og den efterlevende ægtefælle solidarisk for eventuelle krav på ejendomsværdiskat mod afdøde.

Hvis boet er under insolvensbehandling, fritages afdødes efterlevende ægtefælle og arvinger for hæftelsen for skyldig ejendomsværdiskat.

Ad nr. 3

Provenuet fra ejendomsværdiskatten fordeles til kommuner og amtskommuner i forholdet $\frac{2}{3}$ henholdsvis $\frac{1}{3}$, jf. § 16. Det præciseres derfor, at den foreløbigt betalte ejendomsværdiskat, der bliver endelig efter § 15, stk. 2, afregnes på tilsvarende måde i samme forhold.

Per Kaalund (S) Jens Peter Værnersen (S) nfm. Erik Mortensen (S)

Anna-Marie Hansen (S) Hugo Sørensen (S) Aage Frandsen (SF) Sonja Albrink (CD)

Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL) Peter Brixtofte (V) fmd.

Mariann Fischer Boel (V) Kristian Jensen (V) Flemming Kofod-Svendsen (KRF)

Flemming Hansen (KF) Brian Mikkelsen (KF) Kristian Thulesen Dahl (DF)

Kim Behnke (FP)